

✎ خبراؤل

تعویق امید هالیوود

[شهروند] اکران فیلم «تنت» که گفته می‌شود بزرگ‌ترین امید هالیوود برای غلبه بر حال وهوای کرونایی سینماست، به‌او خرمردادماه موکول شد. کمپانی وارنر برادرز اعلام کرد دوباره تاریخ اکران فیلم جدید کریستوفر نولان با عنوان «تنت» یا «انگاشته» را که باصرف بودجه ۲۰۰ میلیون دلاری ساخته شده است، به تعویق انداخته است. این دومین تغییر زمان برای اکران فیلمی است که انتظار زیادی در میان علاقه‌مندان سینما برای رونمایی از آن وجود دارد. «تنت» که باصرف بودجه ۲۰۰ میلیون دلاری ساخته شده ابتدا قرار بود ۱۷ جولای (۲۷ تیر) راهی سینماها شود اما به تعویق افتاد و ۳۱ جولای (۱۰ مرداد) برای اکرانش تعیین شد. حال گفته شده زمان نمایش آن تا ۱۲ آگوست (۲۲ مرداد) عقب افتاده است. سخنگوی کمپانی برادران وارنر گفته است این فیلم وقتی اکران می‌شود که هم نمایش دهندگان آماده باشند و هم سلامت مردم به خطر نیفتد. تغییر دوباره زمان «تنت» به این منظور صورت گرفت که اندرو گوتنوم فرماندار نیویورک اعلام کرد سینماهای این ایالت در فاز چهارم آماده بازگشایی نیستند. تازمانی که سینماهای نیویورک و لس آنجلس کارشان را شروع نکنند، این فیلم اکشن که با بودجه بالایی ساخته شده، دوباره بزرگ سینمایی‌اش را از دست خواهد داد. درحالی که برخی از ایالت‌ها شروع به بازگشایی سینماها کرده‌اند، برخی هنوز به زمان بیشتری برای این امر نیاز دارند. ✎

✍ روی خط سینما

• مسعود کیمیایی فیلم «گشت ارشاد ۳» را کلید زد. در اولین روز فیلمبرداری این فیلم که به تهیه‌کنندگی و کارگردانی سعید سهیلی جلوی دوربین رفته، مسعود کیمیایی با حضور در سر صحنه به صورت نمادین فیلم را کلید زد و پلانی از آن را کارگردانی کرد. تاکنون ساعد سهیلی و پولاد کیمیایی به عنوان دو بازیگر اصلی فیلم جلوی دوربین رفته‌اند و به زودی بازیگران دیگر فیلم نیز معرفی خواهند شد. پیشتر شایعاتی در مورد تمایل نداشتن حمید فرخ‌زاد برای حضور در «گشت ارشاد ۳» منتشر شده بود. ✎

• فیلم سینمایی «تومان» به کارگردانی مرتضی فرشباف و تهیه‌کنندگی سعید سعدی با درجه‌بندی سنی ۱۲ سال پروانه نمایش گرفت. این فیلم در جشنواره گذشته فجر در پنج رشته نامزد دریافت سیمرغ شده و سیمرغ بلورین بهترین فیلمبرداری را مرتضی نجفی برای فیلمبرداری این فیلم از آن خود کرده است. داستان «تومان» درباره فردی است که از راه قمار اسب و فوتبال تلاش می‌کند یک شبه طبقه اجتماعی خود را تغییر دهد. ✎

• انیمیشن «ملکوت» ساخته فروش عابدی به جشنواره انیماتور لهستان راه یافت. این جشنواره از رویدادهای سینمایی مورد تأیید آکادمی اسکار است که امسال سی و پنجمین دوره این جشنواره از بیستم تأیید و هفتم مارس ۲۰۲۰ برابر با ۳۰ اسفند ۹۹ تا ۷ فروردین ۱۴۰۰ برگزار می‌شود. ملکوت از تولیدات مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی است و داستان پیانیستی را روایت می‌کند که داستان خود را در ازای جان همسرش به مرگ می‌دهد. ✎

⊖ منهای سینما

• گفته می‌شود شهاب حسینی به دنیای اجرا بازمی‌گردد. این بازیگر در تازه‌ترین فعالیت‌هایش بعد از بازگشت به ایران قصد دارد تا با ساخت یک برنامه در فضایی متفاوت به اجرا بازگردد. این برنامه که «هم‌رفقی» نام دارد و تیم سازنده آن از چهره‌های حرفه‌ای سینما و تلویزیون هستند، بعد از ۱۲ سال شهاب حسینی را به عنوان مجری به دنیای رسانه بازمی‌گردانند. گفتنی است اطلاعات بیشتر در مورد تیم سازنده و بستر پخش این برنامه در روزهای آتی اعلام خواهد شد. ✎

• نخستین کنسرت پسا کرنا در کیش برگزار شد. این کنسرت را محسن شریفیان و گروه لیان پنجشنبه پنجم تیرماه در سالن تالار شهر کیش اجرا کردند. محسن شریفیان با اشاره به اینکه «لیان جزو اولین گروه‌هایی است که بعد از بیماری کرونا به اجرای برنامه می‌پردازد» گفت: «سلامتی مخاطبان برای ما خیلی مهم است، در نتیجه تمام تلاش خود را کردیم که همه از این کنسرت راضی باشند و با رعایت نکات بهداشتی آسیمی به مخاطبان وارد نشود». ✎

• رضا بهرام، خواننده موسیقی پاپ به دلیل ابتلا به کرونا در قرنطینه به سر می‌برد. گفته می‌شود تست کرونا ی این خواننده که از مدت قبل اعلام شده است، مثبت اعلام شده است. پزشک این خواننده گفته که رضا بهرام حدود پنج روز است که به کووید-۱۹ مبتلا شده و ریه‌هایش درگیر این ویروس شده‌اند. ✎

□ دیالوگ

داریوش ارجمند: «اینکه سریال‌ها دیگر مثل قدیم برای مخاطب جذاب نیستند، به این خاطر است که نویسنده درست ندارند. بازیگر درستی ندارند. کسانی که متن را اجرا می‌کنند، باعث جذابیت سریال می‌شوند. مردم تلویزیون زیاد برایشان مهم نیست. بیشتر ترجیح می‌دهند نیم ساعتی بخندند و غش‌غش کنند و بعد بروند پی کارشان. برای همین آدم رغبت نمی‌کند به کار در این سریال‌ها. وگرنه پیشنهاد کاری زیاد است؛ الان روی میز من پر از سناریوهای سریال‌هاست اما هیچ‌کدام ارزش اینک من بروم و بازی کنم را نداشتند. من آبرویم را با سر سوزن جمع کردم و این برابم مهم نیست که در همه جا حضور داشته‌باشم». ✎

سام کلاتنری کارگردان «جایی برای فرشته‌ها نیست»: «ما به این نتیجه رسیدیم که در چنین شرایطی ریسک اکران را بپذیریم و فیلم را روانه پرده کنیم، البته به این هم فکر کرده‌ایم که بعد از سه هفته، اکران آنلاین را در دستور کار قرار بدهیم، چون احساس می‌کنیم فضای موجود جامعه می‌تلبد که یک فیلم امیدبخش که پایه‌اش بر اساس حمایت از دختران و توانمندی زنان است، به نمایش دربیاید. در واقع این فضا می‌تلبد که یک حال خوب را به جامعه تزریق کنیم». ✎

علیرضا قربانی، خواننده: «نزدیک به ۱۰ روز از اجرای کنسرت آنلاین «با من بخوان» می‌گذرد. در این مدت پس از استقبال هم‌میهنان، بسیار علاقه‌مند بودیم و تلاش فراوان کردیم تا بتوانیم اطلاعات دقیق مجموع تعداد مخاطبان و بازدیدکنندگان آنلاین و آفلاین کنسرت را به دست آوریم، ولی متأسفانه تا این لحظه این اطلاعات که در فضای شفاف ارتباطات رسانه‌ای می‌بایست در دسترس باشد، به دلایلی که برای ما نیز مشخص نیست، در اختیار تیم اجرایی قرار نگرفته است و ما همچنان پیگیر هستیم». ✎

درگذشت

علیرضا راهب شاعر

علیرضا راهب، شاعر و ترانه‌سرا در سن ۵۴ سالگی به دلیل ابتلا به کرونا در بیمارستان آتیه تهران درگذشت. ایسنا ضمن اشاره به اینکه دلیل مرگ راهب ایست قلبی اعلام شده، ولی او در روزهای اخیر به کرونا مبتلا شده بود.

علیرضا راهب روز قبل از درگذشتش، چهارشنبه چهارم تیرماه ۹۹، در صفحه‌اش نوشته بود: «دوستان تست کووید-۱۹ من مثبت شده. بعد از حدود دو هفته مداوا و درگیری و تنگی نفس و تپش قلب دارم آماده می‌شم به بیمارستان آتیه برم. خواهش می‌کنم با من تماس نگیرید. قادر به پاسخگویی نیستم! بچه‌های انجمن «ونداد» و دوستان نزدیکم از من خبر خواهند داشت». از زنده‌داد علیرضا راهب مجموعه‌های شعر «دوستان عرق چهل گیاه»، «عشق پاره وقت» و «به احترام سی‌وپنج سال گریه نکردن» به جای مانده است. او همچنین انجمن ادبی «ونداد» را نیز اداره می‌کرد. ✎

مهدی حسینی / شهروند ✎

گفت‌وگوی «شهروند» با بهروز غریب‌پور درباره تأثیر روزنامه‌ها بر فضای فرهنگی

روزنامه سرنوشت کشورها را تغییر می‌دهد

➡ رسمیت بخشی هنوز هم کارکرد مهم روزنامه‌هاست

➡ نوشتن در فضای مجازی مثل چاپ کردن اسکناس بدون پشتوانه است

مجازی بنویسید، اما این کار، مثل چاپ کردن اسکناس بدون پشتوانه است. درگذشته روزنامه لوموند به قدری قطعیت و سندیت داشت که می‌گفتند یک کتاب تاریخی است که روزانه چاپ می‌شود. بنابراین روزنامه در جایگاه فراتر و بهتری قرار خواهد داشت و مطمئن هستم که دلیل اینکه مردم تمایل کمتری به روزنامه خواندن دارند، نقص این وسیله ارتباطی نیست و به نبود تنوع خبری در آنها ارتباط دارد. روزنامه اغلب یک خبر را به صورت کلیشه‌ای و با انشاهای متفاوت چاپ می‌کند و مخاطب آزادی عمل زیادی برای روزنامه‌نگار احساس نمی‌کند، بنابراین تمایلی به آن ندارد. طبیعی است که هنرمندان هم راه‌های جدیدی با وسعت و فوریت بیشتر برای ارتباط با مخاطبان پیدا کرده‌اند، اما پاسخ به رسانه‌ها هم در مواقعی ضروری است، بنابراین نباید از پدیده‌های جدید بترسیم، اما هر پدیده قدیمی اگر نتواند خود را با زمان منطبق کند، محکوم به فناست.». بهروز غریب‌پور، کارگردان ایرانی که در ۲۰ سال گذشته فعالیت‌های گسترده‌ای را برای روی صحنه بردن اپراهای عروسکی از جمله حافظ، سعدی، شمس و مولانا، حلاج و غیره به انجام رسانده است، می‌گوید که ارتباطات به‌ویژه در رشته‌های در صبر همه چیز است. «نمی‌توان کتمان کرد که روزنامه، روزنامه‌نگارها و روزنامه‌نگاری باعث گسترده‌تر شدن ارتباط در فضای فرهنگی می‌شود. روزنامه در سرنوشت بسیاری از کشورها از جمله کشور خردمان هم تأثیر بسیار داشته است و مثال‌های زیادی هم از صدر مشروطیت وجود دارد، مثل روزنامه تن‌تار یا قانون آن زمان. متکثر بودن فرهنگ و متعدد بودن قوانین در سوسعت گره زمین رآمدیون روزنامه‌نگاری هستیم.»

نامه انتقادی فلینی به روزنامه‌های ایتالیا

«اظهر من الشمس است که روزنامه‌نگاری تخصصی در حوزه تن‌تار، سینما و هنرهای تجسمی ارتباط بیشتری میان هنرمندان و مخاطبان‌شان ایجاد کرده است، اما امان از وقتی که روزنامه‌ای جهت‌گیری سیاسی داشته باشد، آن وقت می‌تواند در بسیاری از زمینه‌ها مخرب باشد.». و برای توضیح بیشتر این گفته‌اش نامه انتقادی قدریکوفلینی را به مطبوعات ایتالیا پیش می‌کشد. «قدریکوفلینی وقتی یکی از فیلم‌هایش را اکران کرده بود، روزنامه‌های وابسته به حزب کمونیست ایتالیا ارزش را غریبید، سبک و بی‌اعتنا به مسائل و مشکلات جامعه تلقی کرده بودند. همان زمان، روزنامه‌های کمونیستی فرانسه، درست برعکس ایتالیایی‌ها اثر او را ستایش کرده بودند. بعد از این جریان‌ات فلینی به روزنامه‌های ایتالیا نامه‌ای نوشت که خیلی مهم است. او در این نامه خطاب به آنها می‌گوید: بالاخره معلوم کنید که آیش‌خورد هنی شما کجاست و چیست که این همه باهم اختلاف نظر دارید؟» از نظر غریب‌پور اختلاف نظر هادر سپهر بزرگ اندیشه به رشدو تعالی فرهنگ، انسان‌ها و جوامع می‌انجامد و نباید از آن فرار کرد. اما تخریب و جبهه‌گیری مطبوعات مورد پسند نیست. «همواره بخشی از رسانه‌ها را احزاب، دسته‌ها و گروه‌ها اداره می‌کنند و انگار دشمن قسم‌خورده می‌شوند تا فرد، گروه یا فعالیتی را نابود کنند و متأسفانه از رسالت مطبوعاتی خود هیچ نمی‌دانند. تخریب با نقد کاملاً متفاوت است. نقد در همه انواع رسانه‌ها رادیو، تلویزیون و حتی کانال‌های ارتباطی محدود انجام می‌شود، اما بهترین شیوه نقد آثار فرهنگی و هنری از طریق روزنامه‌هاست، اگر روزنامه‌ها انصاف را رعایت کنند و به رسالت خود آگاه باشند.»

نقد منصفانه که در ارتباطات به نقد سازنده شهرت دارد، قطعاً باعث پیشرفت فکرو اندیشه خواهد شد و در کنار آن حتی گاه تخریب و جریان‌سازی هم در دیده‌شدن و پیشرفت اثری تأثیر خواهد گذاشت. درواقع تخریب‌ها هم گاهی خلاف هدف خود حرکت خواهند کرد، مثل جریان‌سازی علیه نمایش بینوایان در سال ۱۳۷۵ که غریب‌پور آن را در فرهنگ‌سرای بهمن و گشتارگاه سابق روی صحنه برد و هیچ وقت اتفاقات پیش آمده و حواشی آن را از یاد نمی‌برد. «جریان‌سازی سازمان یافته علیه یک گروه گاهی نتیجه عکس می‌دهد، به‌ویژه اگر مشخص باشد که آن گروه با فعالیت مورد نظر، ضدیتی دارد. مخاطب وقتی می‌بیند جریانی به یک فرد یا اثر تاخته است، متوجه می‌شود که باید یک بار دیگر آن را ارزیابی کند. بنابراین جریان‌سازی این روزنامه‌ها همیشه به نتیجه دلخواه‌شان نمی‌رسد و چه بسا نتیجه معکوس داشته باشد». ✎

✎ [نیره خادمی] دقیقاً فردای همان شبی که نخستین اجرای نمایش بینوایان روی صحنه فرهنگ‌سرای بهمن تهران به تعویق افتاد، یکی از روزنامه‌های صبح تهران نقد تندى علیه این نمایش و کارگردانش بهروز غریب‌پور نوشت. سال ۷۵ وقتی هنوز شبکه‌های مجازی زاده نشده بودند، همان نقد، سرنوشت گیشه بینوایان را تغییر داد. «نمایش را ندیده و نقد آن از قبل نوشته شده بود. آنها نمی‌دانستند که بینوایان اصلاً روی صحنه نرفته و فقط با خیال تخریب این نمایش از قبل آن را آماده کرده بودند تا پس از نخستین اجرا چاپ شود. نقدی که آنها بدون تماشا و داوری چاپ کردند، نه تنها فروش ما را چند برابر کرد و باعث موفقیت نمایش شد که آن رسانه را هم زیر سوال برد و همه متوجه شدند که موضع‌گیری‌اش برای موفق نشدن بینوایان بوده است.»

صحبت از روزنامه‌نگاری در دنیای چند وجهی امروز است، اینکه کثر کانال‌های ارتباطی، فضای ارتباطی را دچار گیجی کرده و نیاز مخاطب به گاهی راه‌بردش در فضای مجازی تقلیل داده است. اگرچه او چنین اعتقادی ندارد و می‌گوید که رسانه‌های متنوع در جامعه بشری مکمل یکدیگر هستند. «مهمین اسکویی، استاد بازیگری ما درباره تئوری‌های غالب در مقابل تئوری‌های مدرن بازیگری مثالی داشت و به شوخی می‌گفت؛ آیا این همه فندکی که در دنیا تولید شده، توانسته است جای کبریت را بگیرد و بازار آن را از سکه ببندد؟ خیر تا ز ارزش کبریت را هم بیشتر کرده و انواع شکل‌ها و اندازهای آن هم تولید شده است. من هم چنین اعتقادی دارم. وقتی همه راه‌ها به یک ج‌ا ختم می‌شود و تعداد کانال‌ها و ابزار ارتباطی کم است، مردم ناچارند به روزنامه پناه ببرند، اما وقتی متعدد و متکثر است، قدرت انتخاب آنها بیشتر می‌شود. رقابت در روزها و سال‌های نخست شاید مشکل‌آفرین باشد، اما به محض اینکه رسانه‌ها جایگاه خود را پیدا کردند، دوباره مردم به روزنامه‌ها متوسل می‌شوند. این همه کتاب اینترنتی وجود دارد، اما هنوز چاپ کتاب به شیوه‌های مختلف انجام می‌شود. قیمت کتاب بالاتر رفته و شمار خوانندگان هم کمتر شده، اما هرگز نابود نشده است، بنابراین ورود رسانه‌های جدید به خانواده بشر مانعی برای پدیده‌های کلاسیک نیست.»

او معتقد است که در چنین شرایطی حتی ممکن است پس از مدتی گرایش مردم به رسانه قدیمی بیشتر بشود. «گرایش به کتاب‌ها و رمان‌های قدیمی این روزها نسبت به گذشته بیشتر شده، بنابراین ورود رسانه‌های اجتماعی چون واتس‌آپ و غیره به جامعه ارزشمند است و زمینه‌سازی می‌کند تا قدر مجله، روزنامه و کتاب بیشتر دانسته شود. این پدیده در هر قرن و دوره‌ای به شکلی عرض اندام می‌کند. زمانی که سینما شکل گرفت، همه فکر کردند تن‌تار از بین می‌رود، اما از بین نرفت و تغییر سبک داد. شیوه‌ارایه و عرضه آثار تفاوت کرد، تله‌تن‌تار و تن‌تار آنلاین رواج پیدا کرد و هر کدام جای خود را دارد. در حال حاضر همه چیز در فضای مجازی از نوشتن و خواندن تا دیدن سهل الوصول است، اما درصدی از مخاطبان دوست دارند جزئیات بیشتری از آن را بدانند. برای قشر کم‌سواد و بی‌سواد، راه ارتباطی با جهان مکتوب از طریق همین فضای مجازی آغاز می‌شود.»

رسمیت بخشی هنوز هم کارکرد مهم روزنامه‌هاست

در نگاه نخست، شاید این‌طور به نظر برسد که رسانه‌های اجتماعی زمینه نابودی روزنامه‌های کاغذی را فراهم کرده‌اند، چون چند سالی هم است که از رونق آنها کاسته شده است. برخی هنرمندان موسیقی و سینما که سال‌های قبل برای ستاره‌شدن، به دنبال مطرح‌شدن در رسانه‌ها بودند، از چند سال پیش کوکب بخت خود را در شبکه‌های اجتماعی دیدند و کمتر خود را موظف به پاسخگویی به رسانه و مخاطبان دانستند. رسانه‌های کاغذی هم برای عقب نیفتادن از این قافله، به سمت ایجاد فضا برای روزنامه‌نگاری آنلاین و ویدیویی رفته‌اند تا بلکه مخاطبان‌شان از طریق شبکه‌های اجتماعی حفظ شود. با وجود همه اینها، هنوز بودن افراد، گروه‌ها و نقد و نظر درباره فعالیت‌هایشان در میان حروف و خطوط روزنامه‌های کاغذی به آنها و فعالیت‌هایشان رسمیت می‌بخشد. «به محض اینکه با رسانه گفت‌وگو کردید، چاپ شد و در اختیار مردم قرار گرفت، بحث شما سندیت پیدا می‌کند. خیلی از حرف‌ها را می‌توانید در فضای